

Kuopion strategia vuoteen 2030

KUOPIO 2030

HYVÄN ELÄMÄN PÄÄKAUPUNKI

LUONNOS 15.3.2022

Sisällys

Lähtökohdat	3
Missio ja toimintapa	4
Kuopio visio vuoteen 2030	4
Kuopion strategia ja menestystekijät	5
STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA	5
STRATEGIAN MENESTYSTEKIJÄT, VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEET JA MITTARIT	6
Kasvava ja elinvoimainen	6
Hyvinvoiva ja yhteisöllinen.....	7
Ilmasto- ja resurssiviisas	8
Uudistuva ja yhdessä tekevä	9
Strategian läpileikkaavat teemat	10

Elävän kuntastrategian kulmakivet:

Kuntastrategian rooli ja merkitys on paikallisesti keskusteltava ja määriteltävä.

Historian, nykyisyyden ja tulevaisuuden tulkintaa.

*Kokonaisuus, joka muodostuu yhdestä strategiasta, sitä toteuttavista poik-
kihallinnollisista ohjelmista toimiala- ja yksikkökohtaisista tulkinnoista tai
suunnitelmista.*

*Valintoja toinen toistaan tärkeämpien asioiden välillä: asioita on priorisoi-
tava ja kaikkea ei voida sisällyttää osaksi kuntastrategiaa.*

Verkostotoimintaa, vuorovaikutusta ja jatkuva prosessi.

(Lähde: Elävän kuntastrategian kulmakivet, USO2 verkostoaloite)

Missio eli toiminta-ajatus kertoo, miksi Kuopion kaupunki on olemassa ja mitä me olemme tekemässä. Lisäksi se kertoo meidän yhteiskunnallisesta merkityksestämme.

Toimintatavat ovat yleisiä kaupungin toimintaa ohjaavia periaatteita ja vastaavat kysymykseen ”miten meillä toimitaan”

Visiolla tarkoitetaan yleisesti organisaation haluttua ja toivottua tulevai-
suuden tilaa.

*Vision pitäisi olla sopivan haastava, muttei mahdoton. Sen pitäisi antaa
suuntaviivat ja helpottaa strategian valintoja.*

Lähtökohdat

Kuopion strategia kertoo kaupungin halutun tulevaisuuden kuvan ja pää-
määrät. Strategia toimii johtamisen välineenä, ohjaa pitkäjärjenteistä toimin-
nan suunnittelua ja luo punaisen langan suunnitelmalliselle kehittämiselle.

Strategiaa ja yhteisiä suuntaviivoja tarvitaan muuttuvassa toimintaympäris-
tössä. Myös kuntalaki edellyttää, että jokaisessa kunnassa on oltava voi-
massa oleva kuntastrategia ja se on tarkistettava vähintään kerran valtuus-
tokaudessa.

Kuntalain 37 §:n mukaan kuntastrategiassa tulee päättää kunnan toiminnan
ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategian tulee perustua arvioon
kunnan nykytilanteesta sekä tulevista muutoksista. Strategian toteutumista
tulee myös arvioida ja seurata.

Kuopion strategia ei ole ainoastaan kaupunkiorganisaation strategia vaan
kaupunkiyhteisön strategia, sillä strategian toteuttamisessa Kuopion kau-
punki on yksi toimija muiden rinnalla. Keskeisiä kumppaneita strategian to-
teuttamisessa ovat yritykset, järjestöt ja yhteisöt sekä kuntalaiset.

Kuopion strategiaa on päivitetty vuosien 2021 ja 2022 aikana. Strategian
valmisteluun ovat osallistuneet kaupungin päättäjät sekä johto. Laadintaan
ovat eri vaiheissa osallistuneet myös henkilöstö, kuntalaiset, elinkeinoelä-
män edustajat sekä muut sidosryhmät. Strategiaprosessi on haluttu pitää
mahdollisimman avoimena ja osallistavana, vaikka valmisteluun on vallin-
nut covid-19 pandemia tuonut omat haasteensa.

Strategiatyö jatkuu sen käytäntöön viemisen osalta. Asetetut tavoitteet tulee
muuntaa toimenpiteiksi sekä kytkeä ne toiminnan ja talouden suunnitte-
luun. Strategiasta on tarpeen käydä jatkuvaa keskustelua eri yhteisöissä ja
eri yhteyksissä ja pohtia, mitä strategia tarkoittaa juuri meidän kannal-
tamme ja juuri nyt. Strategiatyö tulee nähdä jatkuvana toimintana ja tarvit-
taessa strategiaa tulee uudelleensuunnata ja muuttaa kesken valtuustokau-
den.

Missio ja toimintapa

Kunnan ydintehtävät ja olemassa olon tarkoitus määritellään kuntalaissa. Vuoden 2023 alussa merkittävä osa nykyisistä kaupungin järjestämisvastuulla olevista tehtävistä siirtyy Pohjois-Savon hyvinvointialueen vastuulle. Tämä ei sulje pois kaupungin vastuuta asukkaistaan ja alueestaan. Kaupunki on edelleen asukkaidensa tärkein ”käyttöliittymä”. Asukkaiden hyvinvoinnista huolehditaan jatkossa yhä enemmän yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa muita toimijoita ja asukkaita osallistaen. Elinvoiman kehittämisessä elinkeinoelämällä, osaamiskeskittymällä ja sidosryhmillä on merkittävä rooli.

Kuopion kaupungin missio eli toiminta-ajatus

”Kuopio kumppaneineen mahdollistaa kestävä kasvun ja hyvän elämän”.

Kuopion arvot on puettu toimintavoiksi.

Kuopiolainen toimintatapa on ”Lupa tehdä toisin”. Toimimme avoimesti, innostavasti, vastuullisesti, yhdessä.

Toimintatapojemme tulisi näkyä kaikessa toiminnassamme, niin asiakastyössä kuin työyhteisössä. Muuttuvassa toimintaympäristössä tarvitsemme luovuutta ja rohkeutta tehdä asioita uudella tavalla ja arvioida kriittisesti myös vakiintuneita toimintatapoja. Toimimme vastuullisesti ja otamme toiminnassamme huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset vaikutukset. Teemme organisaatorajat ylittävää yhteistyötä ja otamme asukkaat vahvasti mukaan toiminnan ja palvelujen kehittämiseen.

Kuopio visio vuoteen 2030

Hyvän elämän pääkaupunki
Terveysttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

Visionamme on olla ”Hyvän elämän pääkaupunki”. Hyvää elämää ilmentävät terveys, alueen elinvoima ja arjen rikkaus.

Visiota täsmentää neljä päämäärää

- ELINVOIMAINEN JA KASVAVA
- HYVINVOIVA JA YHTEISTÖLLINEN
- ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS
- UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ

Elinvoimainen ja kasvava

Kuopio on kestävästi kasvava yliopistokaupunki ja kansainvälisesti näkyvä ja arvostettu tutkimus- ja koulutuskeskittymä - terveys-, ympäristö- ja hyvinvointiosaamisen edelläkävijä. Kasvun perustana on uudistuva ja kansainvälinen elinkeinoelämä ja matkailu sekä houkuttelevat uramahdollisuudet.

Kuopio hyödyntää moni-ilmeisyyttään ja tarjoaa houkuttelevia asuinmahdollisuuksia tavoitteellisesti myös kaupunkikeskustan ulkopuolella.

Hyvinvoiva ja yhteisöllinen Kuopio

Kuopiossa on asukkaiden hyvän elämän mahdollistavat palvelut ja turvallinen sekä viihtyisä asuin- ja elinympäristö. Turvallinen Kuopio on paitsi fyysistä turvallisuutta, niin myös sosiaalista eheyttä. Kuopiossa lapset ja nuoret ovat etusijalla – täällä on hyvä kasvaa, harrastaa ja käydä koulua. Haluamme vahvistaa asukkaiden hyvää elämää kannattelevia tekijöitä ja edistää asukkaiden mahdollisuutta hyvään elämään.

Ilmasto- ja resurssiviisas

Monimuotoinen luonto ja puhdas ympäristö ovat Kuopion rikkaus. Kasvun ympäristöön tuomat rasitteet hallitaan ja ilmasto- ja resurssivisaustavoitteet pidetään edelleen kunnianhimoisina. Haluamme olla hiilineutraali vuonna 2030 ja olla kiertotalouden edelläkävijä.

Uudistuva ja yhdessä tekävä

Kuopion kaupunki on veto- ja pitovoimainen työnantaja ja uudistaa palveluja asiakaslähtöisesti. Kaupungin henkilöstö on avainasemassa monien strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Työnantajana kaupunki tarjoaa kuuntelevaa ja kannustavaa johtamista ja esimiestyötä sekä tilaa henkilöstön omille valinnoille. Tasapainoinen talous mahdollistaa toimivat palvelut ja tarpeelliset investoinnit.

Kuopion strategia ja menestystekijät

Kuopion menestystekijät on ryhmitelty neljän päämäärän mukaan. Lisäksi strategiassa on kolme läpileikkaavaa strategista tavoitetta, jotka ovat

- DIGITALISAATIO
- KANSAINVÄLISYYS
- KUMPPANUUS

Digitalisaatio mahdollistaa saada palveluja kotoa, ajasta ja paikasta riippumatta, virtaviivaistaa toimintaa, synnyttää uusia palveluinnovaatioita ja liiketoimintaa.

Kansainvälisyys on ovien avaamista ja verkostojen antamista kumppaneiden käyttöön, alueen osaamisen ja vahvuuksien tunnetuksi tekemistä sekä asiantuntijayhteistyötä. Se on myös sitä, että huolehditaan organisaation valmiuksista kumppaneiden ja asukkaiden kansainvälistyessä sekä vastuullisesti kunnan kotoutumistehtävästä ja yleisestä suvaitsevaisesta ilmapii-
ristä.

Kumppanuus on yhteistyötä ja verkottumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kumppanuus on enemmän kuin osiensa summa – siitä hyötyvät kaikki osapuolet.

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Strategiaa täydentävät poikkihallinnolliset ohjelmat ja suunnitelmat. Useat näistä ovat poikkihallinnollisia tai kumppanuusohjelmia. Ohjelmien avulla tunnistetaan uusia tarpeita ja kehittämisalueita sekä käynnistetään uudistuksia projektien, kokeilujen tai toiminnan kehittämisen kautta.

Strategia ohjaa vuosittain toistuvaa talousarvion valmistelua sekä muuta toiminnan suunnittelua. Talousarvioon sisältyy kaupunkitasoiset vuosita-
voitteet ja palvelualueiden toimenpiteet niiden toteuttamiseksi. Strategia ohjaa myös yhtiöiden, liikelaitosten ja kuntayhtymien talous- ja toiminta-
suunnitelmia.

Strategian toteutumisesta raportoidaan kolme kertaa vuodessa valtuus-
tolle osavuosiseurantojen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Strategian pai-
notuksia tarkastellaan joka kevät, jolloin siihen tarpeen mukaan tehdään
myös muutoksia.

KUOPION STRATEGINEN JOHTAMISJÄRJESTELMÄ

STRATEGIAN MENESTYSTEKIJÄT, VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEET JA MITTARIT

Kasvava ja elinvoimainen

PÄÄMITTARIT: Väestökehitys: Väestön suhteellinen kasvu +1 %/vuosi ja toiminnallisella kaupunkiseudulla 200 000 asukasta vuonna 2040
Työpaikkakehitys: Lähtötaso 53 394 työpaikkaa (v.2019), tavoitetaso 59 000 työpaikkaa (v.2030)

Kriittinen menestystekijä	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	1. Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa 2. Tonttitarjontamme on riittävä ja monipuolinen 3. Yritykset saavat osaavaa työvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta/1000 as. Uudet yritykset/1000 as. Yritysmönteisyysmittaukset Yritystontit (sopivuus, määrä) Pk-yritysten työvoiman saatavuus Työllisyysaste, avoimet työpaikat
2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	4. Mahdollistamme monipuolisen ja riittävän asuntotuotannon 5. Kaupunkikeskusta, lähiöt ja maaseutu ovat elinvoimaisia ja viihtyisiä 6. Kehitämme Savilahtea kärkihankkeena	Asuntotuotanto (lkm, tyyppi, hallintasuhde) Asuntotuotannon tonttireservi, vuotta Maaseutuohjelman toteuttaminen Savilahden rakentamisen eteneminen
3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	7. Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki 8. Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin 9. Innovaatioekosysteemi edistää liiketoiminnan kasvua ja houkuttelee uusia toimijoita alueelle 10. Mahdollistamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan koulupolun ja tarvittavan tuen varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen	Alueelle jäävien valmistuneiden osuus Panostukset t&k toimintaan Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Perusopetus: opetuksen eurot/oppilas, vuosiviikkotunnit/oppilas, ryhmäkokoo, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen
4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	11. Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua 12. Kehitämme matkailun kärkihankkeena Tahkoa sekä Kuopion muita matkailualueita yhdessä toimijoiden kanssa	Tapahtuma-avustukset, tapahtumien lkm Matkailijoiden yöpymiset Hankkeiden eteneminen
5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	13. Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ict-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa

Hyvinvoiva ja yhteisöllinen

PÄÄMITTARIT: TEA-viisari*: Lähtötaso 78 pistettä (v.2021), tavoitetaso >80 pistettä (v.2030), HYTE-kerroin: Lähtötaso 64 (v.2021), tavoitetaso >70 (v.2030)
 Nuorten huolta herättävä toiminta: lähtötaso 6,7% (v.2021) tavoitetaso 5,0% (v.2030)
 Sairastavuusindeksi: lähtötaso 128,8 (v.2016) tavoitetaso xxx (v.2030), Mielenterveysindeksi: lähtötaso 160,2 (v.2016) tavoitetaso xxx (v.2030)

Kriittinen menestystekijä	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
6. Elinympäristö ja osallisuus	13. Kuopiolaisten tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana ja asunnottomuus vähenee 14. Asukkaiden osallistuminen sekä kokemus vaikutusmahdollisuuksista lisääntyy 15. Arjen turvallisuus ja ympäristön esteettömyys paranevat 16. Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen ja luonnon saavutettavuus ja houkuttelevuus lisääntyy	Asunnottomuus Ympäristön viihtyvyys ja kunnossapito (kadut ja puistot) Terveystiedon edistämisen aktiivisuus (Tea-mittari) Katuturvallisuusindeksi Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä Virkistys- ja urheilualueiden määrä/1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät
7. Hyvinvointia ja terveyttä vahvistavat elintavat	17. Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä 18. Lasten ja nuorten ateriarytmi säännöllistyy ja ateriat monipuolistuu	Lasten ja nuorten liikkuminen Aikuisten liikkuminen Lasten ja nuorten Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta
8. Ihmissuhteet ja sosiaaliset verkostot	19. Vanhemmuus sekä perheen ja läheisten väliset ihmissuhteet vahvistuvat 20. Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä 21. Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lastensuojeluilmoitusten määrä Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö Lasten ja nuorten kokemus yksinäisyys Aikuisten kokemus yksinäisyys
9. Työ ja toimeentulo	22. Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät 23. Työkyky sekä työssä jaksaminen vahvistuvat	Työttömyysprosentit, työttömien lukumäärä Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus työikäisistä Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä
10. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	24. Eri ikäiset löytävät merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuri- ja liikuntatilojen kävijämäärät

Ilmasto- ja resurssiviisas

PÄÄMITTARI: Kasvihuonekaasupäästöt/asukas (ilman teollisuutta): Lähtötaso: 8 t CO₂-ekv. (2007), tavoitetaso: (- 80%) 1,6 t (2030)

Kriittinen menestystekijä	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
12. Kiertotalous ja resurssiviisuus	23. Lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä sekä puurakentamista ja mm. kaavoituksen keinoin. 24. Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja 25. Tarjoamme lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa sekä vähennämme ruokahävikkiä	Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%) Toteutuneet puurakennushankkeet Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh/r-m3) Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v,kpl/v, %) Lähiruuan osuus, kasviproteiinien osuus
13. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne	26. Suunnittelemme ja toteutamme kestävää ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta mm. edistämällä vaihtoehtoisen lataus- ja tankkausverkoston rakentumista 27. Edistämme kestävien liikkumismuotojen (joukkoliikenne, kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot) käyttöä ja toimintaedellytyksiä	Tieliikenteen CO ₂ -päästöt kt CO ₂ -ekv Joukkoliikenteen matkustajamäärä/v Kestävien liikennemuotojen osuus matkoista
14. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta	28. Otamme maankäytönsuunnittelussa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa huomioon luonnon monimuotoisuuden	Luonnonsuojelualueiden määrä Vanhojen metsien osuus Lehtipuuston osuus
15. Ilmastomuutoksen hillintä ja ilmastomuutokseen sopeutuminen	29. Teemme aktiivisesti toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt/asukas (t CO ₂ -ekv/as)

Uudistuva ja yhdessä tekevä

PÄÄMITTARIT: Talouden kehitys: Positiivinen talouden tulos vuodesta 2023 eteenpäin.
Työnantajan suositteluindeksi: Lähtötaso xx,x %, tavoitetaso

Kriittinen menestystekijä	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
15. Sujuva ja uudistuva toiminta	30. Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi 31. Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia 32. Lapsivaikutusten arviointi otetaan laajemmin käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä
16. Uudistuva johtaminen	33. Vahvistamme Kuopion työnantajavetovoimaa 34. Arvioimme johtamisen rakenteita ja johtamista 35. Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Hakijoita/avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi Johtamisen arvioinnit
17. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	36. Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen 37. Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta 38. Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita	Työhyvinvointikysely Työkierto Koulutuspäivät/htv Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät
18. Kestävä talous	39. Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulo-rahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit 40. Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa 41. Uudistamme konsernin toimintaa kunnan roolin muutoksen mukaisesti ja olemme vastuullinen ja aktiivinen omistaja. Edellytämme omistamiemme yhteisöjen toimivan tehokkaasti ja tuloksellisesti strategian toteutumista tukien.	Vuosikate % poistoista Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista Investointien tulo-rahoitus % Lainamäärä €/asukas Konsernilainojen määrä €/asukas

Strategian läpileikkaavat teemat

Teema	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
Digitalisaatio mahdollistaa saada palveluja kotona, ajasta ja paikasta riippumatta, virtaviivaistaa toimintaa, synnyttää uusia palveluinnovaatioita ja liiketoimintaa.	1. Edistämme digikyvykkyyttä ja -osaamista 2. Kehitämme ja lisäämme digitaalisia palveluja 3. Kehitämme tiedolla johtamista, ts. toiminnasta syntyvän tiedon avaamista ja hyödyntämistä palvelujen kehittämisessä	Osaamiskartoitukset Palvelujen digiaste Avoin data
Kumppanuus on yhteistyötä ja verkottumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kumppanuus on enemmän kuin osiensa summa – siitä hyötyvät kaikki osapuolet.	4. Edistämme yritys- ja järjestökumppanuuksia 5. Edistämme oppilaitos- ja t&k&i-toimijoiden kumppanuuksia 6. Kehitämme hyvinvointialuekumppanuutta 7. Lisäämme ja kehitämme seutu- ja kuntayhteistyötä	Yhteisten hankkeiden määrä ja eteneminen Yhteisten palvelujen määrä Arviointi yhteistyön toimivuudesta hyvinvointialueen kanssa (kysely)
Kansainvälisyys on ovien avaamista ja verkostojen antamista kumppaneiden käyttöön, alueen osaamisen ja vahvuuksien tunnetuksi tekemistä sekä asiantuntijayhteistyötä. Se on myös sitä, että huolehditaan organisaation valmiuksista kumppaneiden ja asukkaiden kansainvälistyessä sekä vastuullisesti kunnan kotoutumistehtävästä ja yleisestä suvaitsevaisesta ilmapiiristä.	9. Edistämme kv-osaajien ja -opiskelijoiden veto- ja pitovoimaa 10. Kehitämme yritysten kv-liiketoimintaa 11. Kehitämme kv-verkostojen yhteistyötä kumppanuuden tasolle	Kv-opiskelijoiden määrä Kv-asukkaiden määrä Monikieliset palvelut Kv –yhteistyöhankkeet Kv-asukastyytyväisyys